

DOBROGEA JUNA

DOBROGEA A DOBROGENILOR

A BONAMENTE:
Pe un an 40 Lei — Pe 6 luni 20 Lei
Anunțuri și reclame după învoială

ORGAN NATIONAL-DOBROGEAN

Director: CONSTANTIN N. SARRY

REDACȚIA SI ADMINISTRAȚIA:
BUCUREȘTI — STR. PATRASCU-VODĂ, No. 4
Manuscrisle nu se înapoiază

Cetățenii ai Orașului și Județului Tulcea

Vă arătat la înălțimea măreției vremurilor. Ați dat dovadă de maturitate politică. Ați fost conștienți. Ne-ați acordat toată încrederea, pe care v-am cerut-o.

Vă mulțumim din adâncul sufletului și vă asigurăm, că vom face toate slorile omenește posibile, ca să corespundem încrederii neputințe și nerăginate cu care ne ați onorat; căci nu există pe lume fericire mai mare, de căt dragostea ișvorată dela cei mulți, dar mulți în durerea lor, dela cei cari urez, cu răbdare și resemnare, calvarul unei vieți țesute din mizerii, urzită în dureri; iar raza binelui făcut acestor martiri ai soartei este măngâierea divină ai căreia reflex atinge și pe cel care o pricinuște, recoltând dragoste și recunoștință.

N-am urmărit satisfacerea unei ambițiuni personale, cum am fost învinovătiți de cei învechiti în păcatele trecutului, ci izbândea unui principiu, drag tuturor Dobrogenilor, principiu pe care l-am visat dela reanexare și păcăcum, când l-am transformat în realitate, prin încredere ce ne-ați dat-o: Dobrogea să fie stăpân la el acasă și să nu mai fim tratați ca niște fii vitregi, să nu mai fim conduși și administrați de oamenii streini și de sufletul și de păsurile și nevoie noastre. Orașul și județul Tulcea au ajuns simple anexe ale Galațiilor și Brăilei; iar lucelelor politici din Bădălanul Galațiilor și Vizirul Brailei au pozat aci în „MARI VIZIRI” în satrapi născuți cu pînă la picioare, cari ne-au socrut pe noi născuți cu șeaua în spina. Oameni cari nu și-au găsit bine capului auriea, au năpădit aci, cu aere de cuceritori politici și ne-au administrat numai spre folosul lor.

In numele acestui principiu ne-am ridicat și scuturând tembelismul care ne resemnase, am început lupta și v-am cerut să alegeti mai bune pietre de pe drum decât pe veneticii aventurieri, cari nu au nicio clin, nici în mâncă cu noi.

Să voi ne-ați înțeles și ne-ați ascultat. Să trăjiți!

Lupta însă nu s'a terminat aci. Urmăriți-mă departe spre a încorona opera începută. Să le facem calea întoarsa acelor opoziții aci de pe alte teritorii. Am desfășurat steagul luptei cinstite și-l vom lăsa sus, pînă vom izbăti în scopul nostru, sau vom cădea sădrobiți pe drumul ce l-am deschis noi cel dințăi. Suntem pionieri, cari desfășările padurea nepăsări și-a vitregie, și ne simțim mandri de acest rol.

Nu vă cerem altceva decât să hrăniți focul sacru de care suntem insuflați, cu dragostea și încrederea voastră. Numai așa ne vom simți tari și vom păsi tot înainte pe drumul ce ne-am croit!

Cetățenii Tulcenii, să trăjiți!

N. GEORGESCU
Advocat și Deputat

CAMINUL STUDENȚILOR DOBROGENI

Pentru d-nii prefecti ai județelor noastre.

Instituția căminurilor studențești, care a luat în ultimul timp o dezvoltare imbusătoare, vine să corespundă nu numai unei trebuințe practice ci și unei necesități sufletești.

In adevară: față de greutățile din ce în ce mai mari ale traianului provocate de semnătorea excesivă, cu foarte slabe tendințe de scădere, cari fac cu neputință studenții în Capitală pentru pungile mai modeste și acasă și situația tuturor tinerilor din Dobrogea, ai căror părinți s-au pomnit cu toate resursele stărite — numai sub un adăpost și cu o masă comună, asigurate în schimbul unor plăți mai mici și pe baza unor subsudenii potrivite, se mai poate face față imprejurărilor actuale.

Pe de altă parte, traiala laolaltă, împărțirea cîrurilor, bucuriilor și a cunoștințelor în comun, pot plămădi pe indeletate dar temeinice acel suflet, pe care neamările din Dobrogea, bănuita eri, secolită astăzi, îl așteaptă dela tinerii lor conștienți.

Pentru aducerea la îndaplinită a acestei opere naționale și sociale, nu e nevoie de căt de puțină inițiativă din partea prefectilor noștri de județ și de un mic sacrificiu din partea tuturor comunitelor urbane și rurale. Căte o neînsemnată sumă prevăzută în fiecare din bugetele ce sunt în curs de întocmire, ar putea alcătui un fond care, adăugat la cecesele studenții noștri disponibili sau ar mai putea colecta, ar asigura la toamnă funcționarea unui Cămin, în care să se întâlnesc sentimentele frumoase ale donatorilor, cu năzuințele pline de avânt ale tineretului studios și cu binecuvântările unei populații întregi, care a dovedit întotdeauna că stie să aprecieze și foloseze învățăturii și valoarea carității.

Orânduirile de amănunt pentru instalarea și funcționarea acestui

Chestia apei la Constanța

Uzina dela Hinog distrusă.

A doua zi după instalarea comisiunii intermarie la Constanța, căreia fostul consilu comună a avut grije să-i lase una din moșteniile cele mai grele, uzina dela Hinog, care alimenta, tărâș-grăpuș, cu apă orașul Constanța, a sărit în aer.

O anchetă sumară, dacă n'a reușit să pună mâna pe criminal, — în cazul când ar fi fost — a putut să stabilească însă o incursie fără pereche, asupra căreia, în vederea instrucției ce urmează să se face, trebuie să păstrăm deocamdată deșăvârșită tacere.

De pe urma exploziei, aurite până la Medjidiă, care totuși n'a făcut nimic o victimă omenească, nici chiar în rândurile personalului mecanic. Întreaga uzină dela Hinog a fost distrusă și nu se poate întări să ce mărimăne utilizabil din toată instalația, care a costat aproape zece milioane.

Adevărată greșală.

Până la precizarea tuturor răspunderilor, un lucru rămâne de pe acum stabil: Peatră așezămintul acesta, care reprezintă astăzi o colosală avere, fosta administrație comună nu plătise primele de asigurare, deși avea în buget sume prevăzute în scopul acesta.

Comuna rămâne dar pagubă cu mihiune, fără putință unei despăgubiri.

Aceasta, după o vorbă celebră, constituie mai mult decât o crima: o greșală.

Soluții provizorii.

Lipsa de apă ivită la Constanța, care nu privesc numai pungile locuitorilor, secătuite de atâtă scăpare în toate, ci salabirătul întregului oraș, amenință să aibă, în cel mult o lună, înfăndate toate canalele și să fie expus astfel la cele mai ingrozitoare epidemii, a format obiectul preocupărilor de toată chipă a actualei administrații.

Cu ajutorul unei subvenții date de Ministerul de interne, se va putea pune căt de curând în funcțiune instalația dela Murfatlar, capabilă să aducă 500 m. c. de apă pe zi, găsită și ea în perighire, și se va încerca — în cazul unei imposibilități de a se restaura neînțărată uzina dela Hinog — alimentarea dela Sintul Gheorghe, pentru care conductă instalația de nemijănește numai un mic adăos.

Sunt posibilități de a se aduce mașini necesare din Cehoslovacia, chiar pentru Hinog, în scurtă vreme.

Nimic din toate acestea nu se va putea întreținde însă, fără un ajutor efectiv din partea Statului, și guvernul actual a făgăduit tot sprînjul său în privința aceasta.

CLIKE

Intr-un angher al Capitalei, trăiau retrași de sgomot și desfășării dai modesti copii adoptivi ai Anatolichioi, fubitul nostru Cruțu, care a finat credincios să urmeze pește Dundare „Dobrogea Jună”, cu buna și bîndă lui tovarășe de viață și de mușca. Dacă copilaș, unul de doi ani, altul de căteva zile numai, fructul unei dragoste, ce a cunoscut toate gamele simțirei, întrucătuș visurile și întreaga bogăție a două sațete, care nici nu au protestat împotriva vitregiei Soartei. S., doamne! Cînd? „Săptămâna” să vină să sărapă din feră, ea areastă atât de modestă, atât de salătărată!

O moartă prematură a fărtăcită în morține pe tovarășul lui Cruțu.

Inaintă cădările bulgărești de pămînt peste sicrii, care nu închide totdeauna nimic ambălu și patimii omenești, am mai privit odată chîpul dintre florile al „odihniței întru domnul”. Partea în el ceva din regretul jumătorilor constituioase. Pe buzele crăpăzilor acel zâmbet al supremei ironii față de desparticiunea celor pămînteni, dar și de durerii față de datoria nelndeplinită pînd la capăt. În înfășurarea moartă a femeii trăia încă expresiunea vie a mamei.

Din toți căpi am asistat la triste ceremonii, două filinje numai n'au plâns: Maiența și Horăția, copiii nădeau.

Păpa, dragă Cruțule, ca ei să nu plângă niciodată!

CLIKE

4 Februarie 1920

Literare

DIN CAPTIVITATE

Serisori pentru mai târziu

COPILULUI MEU

Dând să răspund, copile dragă, la cea dintâi a ta scrisoare, Pe căt de scurtă și naivă, pe cătă de cuprindătoare, — Din egoism, din prevedere, sau nu știa din ce simțămănt Eu am scăpat, în fugă penel, și un pretentios cînd: Ti-am scris, ca să-ți iubești părinții, și ti-am cerut prea mult, o știi, Căci sentimentele la oameni nu se impun, ci se obțin. Dar dacă ai îubi pe căi, dacă vrei, „plataseră”. Ca să-ți iubești părinții proprii e, crede-mă, o datorie. O datorie dintr-o acela ce nu apăsa, ci șă se ureze, Ce nici decum nu umilește, ci disprețivă, onorează. Iubindu-ți, dragul meu, părinții dai tuturor o garanție Căci vei iubi pe rând, la vreme, prieten, tard și soție.. Si înmea asta rea, străină, în care tu, intrând ca măine, Vei căuta un loc sub soare și dreptul zînic la o pâine, Croindu-ți prin or peste dansă cărare 'ngustă și spinosă!, O! nu știi în privință aceasta, că este de pretențiosă!

Că tu ne vei iubi, copile, n'am cea mai mică îndoială, Instinctul mă incredințează — s'instinctul, dragă, nu înseală! Un om cînd și-a iubit părinții, cum t-am iubit din suflet eu, Nu are grija de copilul-i: și poartă grija Dumnezeu!

Iubindu-ne pe noi, drăguță, tu vei găsi în suflet loc Ca să iubești și altă lume.. O știi, deși nu-s prooroc. Dar dacă mai iubești pe alții, să nu iubești pe nealese! La fețe-ură coreșpunde și-un caracter urât adesea! De cei labrași și de spănațe în deosebi să te feresci: Sunt «popa cel cu barba roșie» din bătrâneștile poveștili..

Iubeste! Lăsă Raftinea puțin și Inima s'ascute... Acelui ce-a iubit în viață și Dumnezeu îl iartă multe! Iubind să nu uită însă, dragă, perceptul simplu și perfect: O dragoste-i atunci frumoasă, cînd e 'nsoțită de respect! Pînă care alcătuiește iubirea tale obiectul Să o respecti, dar — ia aminte — ca să-și merite respectul!

In ani că ridici sușul adolescenței juriunde Abține-te, vădete dragă, de tot ce sunt plăceri imunde. Așa făcând, tu vei petrece decenile bărbătel Sub scutul sănătosii bune, al liniștei și-al veseliei. O înimă cu sănătate sănătoasă și cu artere sănătoase Va întreține voioșie 'n carne, 'n minte și în case, Si nu vei fi sortit, ca tată, cu dinți sufletul să-ți rozi Si cu anemici ochi și turburi să-ți plâng, copili tăi schilozi. Să fii curat deci în iubire, curat — dacă voești — și 'n ură Si nu uită o vorbă veche, că «sufletul tău dai pe găru.

Dintre virtuile creștine cea mai de seamă e Iubirea ¹⁾. Ea-i legătura sufletească ce-astărgă desăvârșirea ²⁾. Ea nu încreză niciodată: pot profetile să piardă, Pot îmbile să încreză, chiar cunoștința să dispare ³⁾. Eternă și îngăduitoare, crezând, iertând, pe toți și toate Iubirea învățește, dragă, o mare parte din păcate! ⁴⁾ Cum vezi, Biserică o 'naltă, și o încreștește însăși Farea.. Iubeste, deci, iubind tu însă, să nu-ți denaturezi și înțirea! Nici s'otrește! Așa ne 'nvată Scriptura Sfântă foarte bine: „Să nu vă deșteptă Iubirea: iubirea vine dea sine” ⁵⁾. Nică nu-ți pui cu dansă mintea, că 'n ghea primejdje îți pui Soarte! Deoarece Iubirea, dragă, e mult mai tare chiar ca Moartea! ⁶⁾

Iubeste, nu te-opresc, băieție! Dar—tine minte dela mine In toate dragostele tale să nu pășești nici o rușine, Si-ți recomand un lucru încă: De multe ori, pentru nimic, Amicul înamic devine și înamicul bun amic. In inimă-ți păstrează însă, un colțor și pentru mine! Cel mai cinsit amic rămâne tot fiecare pentru sine!

Constantin N. Sarry

O plângere înțemeiată

Cum sunt exploatați sătenii noștri de Camera de Comerț și de cerealiști, și cum sunt ajutați de Cassa de gaj.

Subsemnatii locuitori, toți mici agricultori, notați mai jos, din comunele Bărcănești, Hîrmancioi, Chioșleu, Cazil Marat, Carabacă și Cavaciș, din plasa Traian, județul Constanța, venim a supune la cunoștință tuturor următoarele:

După anunțarea prin ziare a proiectului de lege relativ la imobilizarea cerealelor, pe ziua de 2 Ianuarie 1920, toți negustorii cerealiști din Constanța am scăzut prețurile la toate cerealele de la șase la obor, după cum urmărește ¹⁾ și ²⁾ și ³⁾ și ⁴⁾ și ⁵⁾ și ⁶⁾ și ⁷⁾ și ⁸⁾ și ⁹⁾ și ¹⁰⁾ și ¹¹⁾ și ¹²⁾ și ¹³⁾ și ¹⁴⁾ și ¹⁵⁾ și ¹⁶⁾ și ¹⁷⁾ și ¹⁸⁾ și ¹⁹⁾ și ²⁰⁾ lei la suta de kilograme.

Astfel jîraniul e pus sub tutela Camerelor de comerț, oprit fiind de a și descărca cerealele lui proprii, obligat la pînă de 100 lei pentru că așa vor boierii. De îngălăciunea de către jîraniul nu mai vorbim.

Cel mai mulțu jîraniul ar nu au vite, plătesc chîrii exagerate căte 20 lei la suta de kilograme pe motor, că delă satele noastre și pînă la Constanța sunt distanțe mari dela 60 kilometri în sun, astfel că acăzădoa-se cheltuieli nu mai rămână jîraniului săci jumătate din prețul cerealelor vândute, cu care se doce să și fără încasă și el cîrte pentru nevoie lui. Aci și la înto' prăvălie să și cumpere o pereche de opinci, întrebând de cost negustorul răspunde scurt: 40 lei pereche de opinci. Pînătate bîntu că n'are ce face și e descul. Trece la a două prăvălie, să-și cumpere căpătă metri de pânză pentru copii; întreba căcăpare costă? Negu-

1) Pavel, I Corinthei, XIII, 13.

2) Pavel, Coloseni, III, 14.

3) I Corinthei XIII, 8.

4) Petru, I, 8.

5) Cantarea Căsătorilor VIII, 81.

6) Cantarea Căsătorilor VIII, 8.

